



## Zielona drużyna

Kiedy dwa lata temu władze gminy zdecydowały o powierzeniu ZGKiM utrzymania zielonych terenów należących do gminy, nikt nie spodziewał się, że powstanie prawdziwa zielona drużyna do zadań specjalnych.

STR. 5

### WYDARZENIA

## STÓŁ NA 100 METRÓW



Ten wyjątkowy stół pod wspólnym dachem liczył ponad 100 metrów długości. A na stole nasze lokalne specjały zgodnie z hasłem: czym chata bogata!

STR. 8-9

## RADOŚĆ ZE ŚPIEWANIA



Zespół daje rozrywkę i pozwala oderwać się od codziennej rzeczywistości. Umożliwia występy w całym kraju. Ale przede wszystkim daje radość.

STR. 13

# Kalendarz a sprawa szkolna



- Bardzo mi się podoba szkoła, bardzo – mówi przejęta Elena Kujawska z Chobieni, która 1 września została uczennicą klasy Ib. Ubrana w tradycyjny szkolny strój, dumnie pokazuje długie włosy misternie zaplecione w ozdobny warkocz wokół głowy. Bo włosy nie mogą przeszkadzać w nauce!

Str. 3

## Taniej i ekologicznie

Kolejnych 76 mieszkańców z Gminy Rudna wymieni stare piece węglowe w ramach programu grantowego dla województwa dolnośląskiego. W 2021 roku łączna oszacowana wartość dotacji dla zainteresowanych mieszkańców wyniesie 1 308 000 złotych.

Str. 4

## NOWY CHODNIK W CHOBIEŃ

W Chobień oddano do użytku nowy chodnik. Zadanie wykonano w ramach przebudowy drogi wojewódzkiej nr 292. Droga jest zarządzana przez województwo, ale prace w całości wykonano z budżetu Gminy Rudna. –Większość dróg na naszym terenie to drogi powiatowe lub wojewódzkie. Część z nich wymaga przebudowy lub remontu. Poprzednie władze gminy przez wiele lat trzymały się zasady niedokładania z budżetu gminy na remonty dróg wojewódzkich czy powiatowych. W efekcie niektóre są dzisiaj w fatalnym stanie, a jeżdżą po nich przeciw nasz mieszkańcy. Dzisiaj stawiamy na współpracę z powiatem oraz samorządem województwa i sukcesywnie, pozyskując środki zewnętrzne, naprawiamy wieloletnie zaniedbania – wyjaśnia Adrian Wołkowski, Wójt Gminy Rudna. 130 metrów chodnika wykonano w Chobień w ramach przebudowy drogi wojewódzkiej, od skrzyżowania z ul. Wolności do skrzyżowania z ul. Głogowską w kierunku promu. Zgodę na przekazanie pomocy rzeczowej dla Województwa Dolnośląskiego wydała Rada Gminy. Prace w całości sfinansowano z budżetu Gminy Rudna. Wartość inwestycji wyniosła ponad 164 500 zł.



## REMONT BUDYNKU Z GMINNYCH DOTACJI

Trwa remont dachu budynku mieszkalnego przy pl. Zwycięstwa 10 w Rudnej. Prace będą realizowane dzięki gminnej dotacji. Remont poprawi stan techniczny i estetykę budynku. –Ekipy budowlane zaczęły od wykonania daszków zabezpieczających oraz rozbiórki rynien i rur, które nie nadają się już do użytku. Następnie budowlanci wzmocnią krokwie i wymienią także inne, ważne elementy konstrukcyjne dachu – informuje Agnieszka Kozak-Skorynow z Urzędu Gminy w Rudnej. Wieżba dachowa zostanie zabezpieczona środkami ogniochronnymi i grzybobójczymi. Fachowcy wykonają ołacenie dachu, obróbki blacharskie, wymienią włącz i położą nowe pokrycie dachowe wraz z nowymi rynnami i rurami spustowymi. Na przeprowadzenie prac remontowych Gmina Rudna przeznaczyła dotację w wysokości 71 000 złotych.



## Drodzy Mieszkańcy!

Za nami pierwszy dzwonek i rozpoczęcie roku szkolnego w wypełnionych uczniami szkolnych klasach. Naszym gościem była wiceminister Edukacji i Nauki, postanka Marzena Machałek. Wspólnie wyraziliśmy nadzieję, że ten rok szkolny zakończymy tak, jak go zaczęliśmy, czyli w szkole, na zajęciach stacjonarnych. Nasze szkoły są doskonale wyposażone i zapewniają znakomitą atmosferę do nauki, rozwijania talentów i przyjaznych relacji. Zdalne nauczanie nie wykorzystuje tych wszystkich atutów. Ale, żeby te życzenia mogły się spełnić, wszyscy powinniśmy się zaszczepić. Wielu naszych mieszkańców chronią już dwie dawki szczepionki. Najnowsze dane o ilości zachorowań na COVID-19 są bardzo

niepokojące. Wśród nowych zakażonych bardzo niewielką część stanowią osoby zaszczepione. Nie czekajmy na ostatnią chwilę, skoro czwarta fala pandemii już puka do naszych drzwi. Wszyscy chcemy życia wolnego od jakichkolwiek obostrzeń. To nie tylko możliwość rozwoju naszej lokalnej i narodowej gospodarki. To także możliwość pełnego, radosnego uczestnictwa w ciekawych wydarzeniach, których w ostatnim czasie w naszej gminie nie brakowało. Przypomnę Święto Plonów. Fantastyczne dożynkowe wieńce, stoły kuszące naszymi lokalnymi specjalami, pachnące bochny chleba są doskonałym świadectwem pracowitości mieszkańców naszej gminy.

Wpisany w tradycję Międzynarodowy Festiwal Folklorystyczny Świat pod Kyczerą był okazją do ciekawych, międzykulturowych spotkań. Dla mnie osobiście wielką radość przyniosło uhonorowanie Łemkowskiego Zespołu Folklorystycznego Roztoka medalem „Zasłużony dla kultury polskiej”. Razem z zespołem Sasanka muzycy promują folklor naszej ziemi. Jak mówią członkowie Roztoki, śpiewanie daje radość. Życzę naszym mieszkańcom tej radości jak najwięcej!

Adrian Wołkowski  
Wójt Gminy Rudna



Narodowy Spis Powszechny 2021 kończy się 30 września. W Gminie Rudna spisać muszą się łącznie 7793 osoby. Jeszcze nie wszyscy mieszkańcy to zrobili.

## Spisz się, żeby uniknąć kary



Wszystkie osoby mieszkające w Polsce powinny wziąć udział w obowiązkowym Narodowym Spisie Powszechnym do końca września tego roku. Jeśli dana osoba odmówi wzięcia udziału w spisie, może na nią zostać nałożona kara grzywny. – Odmowa wzięcia udziału w Narodowym Spisie Powszechnym 2021 skutkuje nałożeniem na obywatela grzywny w wysokości 5 000 złotych. Osobom, które udzieliły odpowiedzi niezgodnych ze

stanem faktycznym, grozi kara pozbawienia wolności do 2 lat – przypomina Marzena Rzeszowska, kierownik Referatu Organizacyjno-Administracyjnego Gminy Rudna. Jak spisać się w Gminie Rudna? Przypominamy, że mieszkańcy Gminy Rudna mogą cały czas spisywać się drogą elektroniczną na stronie www.spis.gov.pl. Istnieje także wiele sposobów na spisanie się w sposób tradycyjny.

– Na terenie naszej gminy do 30 września działają ankieterzy, nazywani rachmistrzami spisowymi, którzy spisują obywateli podczas osobistego spotkania. Wystarczy przyjąć ich w swoim domu. Warto pamiętać, że tożsamość ankietera zweryfikujemy bardzo łatwo. Każdy rachmistrz dysponuje oficjalnym identyfikatorem spisowym, wydanym przez Wojewódzkie Biuro Spisowe, który zawiera imię, nazwisko, numer, godło i infor-

mację o przetwarzaniu danych osobowych – dodaje Marzena Rzeszowska. Przypominamy, że na terenie Gminy Rudna od początku sierpnia działają mobilne punkty spisowe. Spisywać można się m.in. na wszystkich zebraniach sołeckich. W Urzędzie Gminy w Rudnej cały czas funkcjonuje także Gminne Biuro Spisowe, w którym pomocą służą urzędnicy. Miejsce się ono w Urzędzie Stanu Cywilnego.

Przez najbliższe miesiące młodzież i dzieci w Gminie Rudna będą uczyć się pod opieką 84 nauczycieli.

715 uczniów, w tym 93 w pierwszych klasach, rozpoczęło w naszej gminie nowy rok szkolny. Marzena Machałek, Wiceminister Edukacji i Nauki, była gościem honorowym w szkole w Chobień.

# Kalendarz a sprawa szkolna

Bardzo mi się podoba szkoła, bardzo – mówi przejęta Elena Kujawska z Chobień, która 1 września została uczennicą klasy Ib. Ubrana w tradycyjny szkolny strój dumnie pokazuje długie włosy mi-



Chcemy mieć mądrych, świadomych, dobrze wykształconych mieszkańców, którzy doskonale będą sobie radzić na rynku pracy i wspierać swoją aktywnością rozwój naszej lokalnej społeczności. Każda złotówka przeznaczona na edukację, wychowanie, rozwój fizyczny i kształcenie wielu ważnych umiejętności to doskonale zainwestowane pieniądze – Adrian Wołkowski, wójt Gminy Rudna.

pasje – dodaje Adrian Wołkowski, Wójt Gminy Rudna. Poza rządową subwencją i dodatkowym rządowym wsparciem na łącznym poziomie ponad 8 milionów 350 tysięcy złotych, gmina wyda dodatkowo w 2021 roku z własnego budżetu na funkcjonowanie szkół i przedszkoli prawie 11 milionów 550 tysięcy złotych.

Na koniec wracamy do Eleny z Ib. Kiedy zaczęła się szkoła, to kalendarz przestał ją interesować. Szkoła jest ciekawsza.



Przypomnijmy, że nasza gmina kładzie szczególny nacisk na zapewnienie najmłodszym mieszkańcom najlepszych warunków do nauki i wychowania.

– Cały czas staramy się o pozyskanie środków finansowych na nowoczesny sprzęt i pomoce edukacyjne. Chcę, aby lekcje były atrakcyjne, a uczniowie mogli rozwijać swoje

sternie zapleczone w ozdoby warkocz wokół głowy. Bo włosy nie mogą przeskadzać w nauce!

– Ona już odliczała dni. Codziennie stała przed kalendarzem i patrzyła, ile jeszcze dni pozostało do 1 września – śmieje się mama Nela Kujawska. – Adzisiaj nie mogła się doczekać, która to jej pani. Czy ta? Nie. Czy funkcjonuje także Gminne Biuro Spisowe, w którym pomocą służą urzędnicy. Miejsce się ono w Urzędzie Stanu Cywilnego.



uki zdalnej zmieniły postrzeganie szkolnej rutyny. Po wielu miesiącach zamknięcia i kontaktów z nauczycielami czy rówieśnikami wyłącznie poprzez ekran komputera, jest ogromne pragnienie nauki w zwykłej klasie.

– Marzę, abyśmy ten rok szkolny zakończyli stacjonarnie – powiedział minister Marzena Machałek, witając się z uczniami chobieńskiej szkoły. – Naukę zdalną rząd wsparł w ubiegłym roku kwotą ponad

1 miliarda złotych, ale nic nie zastąpi spotkania w klasie.

Tę radość widać na twarzach uczniów, ale i w jakby większej chęci do uczestniczenia w zwykłym szkolnym życiu. Nauczyciele deklarują, że dołożą wszelkich starań, aby szkoła była dobrym miejscem do nauki, wychowania i opieki.

– Sumienność, pracowitość i optymizm pozwolą wam dojść do wymierzonych celów – podkreśla Renata Kucharzów, dyrektor szkoły w Chobień.

Doskonale zaplecze edukacyjno-sportowo-naukowe to znak rozpoznawczy naszych placówek oświatowych. W SP w Rudnej mamy szkolny basen, na którym trenują również utytułowani zawodnicy Shark Rudna. W obu szkołach znajdują się ogromne hale widowiskowo-sportowe z zapleczem treningowym, boiska sportowe, tereny zielone oraz korty tenisowe. Stołówki szkolne oferują dwudaniowe obiady za symboliczną kwotę 3 złotych – pozostałe koszty

są pokrywane przez gminę. Samorząd wyposaża obie placówki w pomoce naukowe, takie jak monitory interaktywne, nowoczesne projektorzy, sprzęt audio do nauki języków obcych, pomoce dydaktyczne do zajęć z robotyki oraz chemii i fizyki. Współpracuje z KGHM Polska Miedź SA, wzbogacając ofertę edukacyjną w ramach projektu „Cyfrowa i nowoczesna szkoła w Gminie Rudna”, realizowanego przez miedziowy koncert

## Kradzieże pokryw

Zniknęły żeliwne pokrywy studzienek kanalizacyjnych zlokalizowanych przy jednej z dróg w naszej gminie. Dzięki zgłoszeniom od mieszkańców i szybkiej interwencji pracowników Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej nie doszło do nieszczęścia.

Przez kilka godzin studzienki były niczym nie zabezpieczone. Mogły tam wpaść dzieci czy domowe zwierzęta. Dlatego apelujemy do mieszkańców o wzmożoną czujność i zgłaszanie nam wszelkich informacji o kradzieżach takiego sprzętu. Ponadto pamiętajmy, że to nasze wspólne dobro. Nowe pokrywy kupujemy z naszego gminnego budżetu. Już wielokrotnie wspominałam, że te pieniądze można byłoby przeznaczyć na inne cele. Tymczasem musimy pokryć szkody wyrządzone przez złodziei – mówi Halina Zbroińska, dyrektor ZGKiM w gminie Rudna.

Przypomnijmy, że cudem nikt nie ucierpiał, kiedy kilkanaście miesięcy temu zniknęły wszystkie pokrywy studzienek kanalizacyjnych w drodze między Bytkowem a Gwizdanowem. Kierowcy w ostatniej chwili omijali dziury w jezdni. Wszystkie kradzieże są na bieżąco zgłaszane.



## SZCZEPHENIA PRZECIW GRYPIE DLA SENIORÓW 75+

W przychodniach w Rudnej i Chobieni można się już zapisywać na bezpłatne szczepienia dla seniorów przeciwko grypie.

Bez dodatkowych odpłatności mogą zaszczepić się osoby, które urodziły się nie później, niż w 1946 roku. Najlepiej szczenionkę przyjąć na początku sezonu grypowego, czyli właśnie jesienią. Warto pamiętać, że wirus grypy szybko mutuje, dlatego co roku konieczna jest nowa szczenionka. Na szczepienia można rejestrować się telefonicznie, pod numerem 76 754 46 11.

Wystarczy złożyć wniosek i skorzystać z dofinansowania

# Taniej i ekologicznie

Kolejnych 76 mieszkańców z Gminy Rudna wymieni stare piece węglowe w ramach programu grantowego dla województwa dolnośląskiego.

Dotacją na zakup i montaż ekologicznych źródeł ciepła otrzymali wnioskodawcy z Gminy Rudna, którzy w tym roku złożyli odpowiednie dokumenty. Podpisanie umowy grantowej umożliwi im wymianę starych pieców na nowe piece gazowe, piece na pellet, pompy ciepła czy ogrzewanie indukcyjne. To kolejna edycja tego programu. W gminie mamy już wiele osób, które rok temu wymieniły źródła ciepła.

Przed wymianą co roku kupowaliśmy 3 tony węgla i 10 metrów sześciennych drewna. Było to bardzo uciążliwe. Pałac w piecu węglem nie było możliwości wyregulowania temperatury w domu. Do tego jeszcze konieczność utrzymywania kotłowni. Z programu dostaliśmy w ubiegłym roku na piec gazowy



7 tysięcy złotych dopłaty – informuje Tomasz Skorynow, który chętnie dzieli się korzyściami z udziału w tym programie.

Cały projekt pozytywnie ocenia również mieszkaniec gminy Rudna, Łukasz Ławrynowicz.

– Ja miałem piec na ekogroszek. W sezonie szło około 2,5 tony. Zamontowałem instalację fotowoltaiczną i okazało się, że mam nadmiar prądu. Zdecydowałem, że odłączę ten stary piec i zamontuję pompę ciepła korzystając z dofinansowania. Teraz ogrzewanie mam z pompy, a resztę urządzeń na prąd i jestem mega

zadowolony. Wiele osób obawia się, że pompa ciepła nie ogrzeje domu z kaloryferami. Ja właśnie taki mam i świetnie się sprawdza – mówi Łukasz Ławrynowicz.

Beneficjenci tegorocznej edycji programu cieszą się, że będą mogli skorzystać z dofinansowania, które jest możliwe dzięki porozumieniu Gminy Rudna, Gminy Ścinawa, Gminy Chocianów, Gminy Prochowice i Gminy Miejskiej Lubin z Urzędem Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego.

– Kupiliśmy w Wądrożu poniemiecki dom i od razu zdecydowaliśmy, że wymienimy starego kopciucha na piec gazowy. Z programu dostaliśmy zwrot 70% kosztów tej wymiany – mówią z zadowoleniem Iwona i Krzysztof Manoryk, którzy podpisali umowę z gminą 10 września 2021

nie jest tak duże zainteresowanie tym programem. Osoby, które już z niego skorzystały są najlepszymi ambasadorami czystego powietrza i realnych oszczędności, jakie niesie wymiana starego kopciucha na ekologiczne źródło ciepła – mówi Adrian Wołkowski, Wójt Gminy Rudna.

W 2021 roku łączna oszacowana wartość dotacji według wniosków otrzymanych od zainteresowanych mieszkańców opiewa na kwotę 1 308 000 złotych.

W 2020 roku z dotacji skorzystały 72 gospodarstwa domowe, które na bazie umów grantowych otrzymały łącznie ponad 844 000 złotych. W ramach projektu nieefektywne źródła ciepła zostały zastąpione 49 piecami gazowymi,

10 pompami ciepła, 10 kotłami na pellet, 2 piecami elektrycznymi z fotowoltaiką i 1 hybrydowym systemem grzewczym.

Stare piece, tzw. kopciuchy, będą wymienione w domach mieszkańców gminy w ramach Programu Grantowego pn. „Poprawa efektywności energetycznej poprzez wymianę wysokoemisyjnych źródeł ciepła w budynkach i lokalach mieszkalnych na terenie Gmin Legnicko-Głogowskiego Obszaru Interwencji”. Celem projektu jest poprawa jakości powietrza poprzez zmniejszenie wysokoemisyjnych źródeł ciepła.

ZASZCZEP SIĘ I ODBIERZ SPRZĘT MEDYCZNY

## Możemy wygrać 1 milion złotych

Mieszkańcy gminy Rudna, którzy w najbliższym czasie zaszczepią się pierwszą dawką przeciwko COVID-19, otrzymają pulsoksymetr lub termometr bezdotykowy. Akcja trwa do wyczerpania zapasów.

Gmina zakupiła 60 pulsoksymetrów oraz 60 bezdotykowych termometrów. Otrzymują je bezpłatnie mieszkańcy, którzy zaszczepią się pierwszą dawką do 31 października 2021 roku. Pieniądze na zakup urządzeń przekazało Województwo Dolnośląskie w ramach akcji zachęcającej mieszkańców regionu do szczepień.

Szczepienia przeciw COVID-19 realizowane są w przychodniach w Rudnej i w Chobieni. Wystarczy zadzwonić i zarejestrować się. Kolejek praktycznie nie ma, dzięki czemu wizyta nie wiąże się z długotrwałym oczekiwaniem – mówi Marta Dróżdź, kierownik przychodni Cuprum-Med. Korzyści ze szczepień jest jednak więcej. Gmina Rudna bierze udział w ogólnopolskiej akcji „Rosnąca odporność”. Jest to konkurs dla samorządów premiujący gminy, które w okresie od 1 sierpnia do 31 października osiągną najwyższy wzrost poziomu zaszczepienia swoich mieszkańców. Łączna pula nagród konkursu wynosi ponad 500 milionów złotych. Gmina, która osiągnie najlepszy wynik w danym powiecie, może wygrać 1 000 000 złotych. Najlepszą gminą w powiecie lubińskim będzie mogła przeznaczyć nagrodę

pieniężną na dowolny cel związany z przeciwdziałaniem Covid-19. Będą mogły być to działania związane ze zwalczaniem zakażenia, zapobieganiem

rozprzestrzenianiu się koronawirusa, profilaktyką czy zwalczaniem skutków epidemii. Zachęcamy więc mieszkańców do szczepień.



Jeżeli nasza gmina wygra, to będzie mogła przeznaczyć większą pulę środków finansowych na walkę z wirusem. Jeżeli utrzymamy obecne tempo szczepień, to mamy szansę na wygranie miliona złotych – informuje Agnieszka Kozak – Skorynow z Referatu Oświaty, Zdrowia, Kultury, Sportu i Turystyki.

Obecnie w naszej gminie w pełni zaszczepionych jest 42,3% mieszkańców. Dla porównania w Lubinie 51,1%, w gminie wiejskiej Lubin 46,8%, a w Ścinawie 41,8%. Jednak to właśnie w Rudnej notowany jest najwyższy wskaźnik nowych szczepień po 1 sierpnia. Nagrody w konkursie „Rosnąca odporność” są finansowane ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19.

Kiedy dwa lata temu władze gminy zdecydowały o powierzeniu ZGKiM utrzymania zielonych terenów należących do gminy, nikt nie spodziewał się, że powstanie prawdziwa zielona drużyna do zadań specjalnych.

Przez wiele lat utrzymaniem zielonych terenów zajmowały się firmy zewnętrzne. Było to wtedy znacznie tańsze. Ale z czasem okazało się, że większy pożytek będziemy mieli z utrzymania w ryzach zieleni własnymi siłami. Dlatego zdecydowaliśmy, że w Zakładzie Gospodarki Komunalnej powstanie specjalna grupa odpowiedzialna za zielone tereny należące do naszej gminy – wyjaśnia Adrian Wołkowski, Wójt Gminy Rudna.

Za słowami poszły czyny. Gmina zdecydowała o zakupie odpowiedniego sprzętu, a zakład zatrudnił nowych ludzi.

Dzisiaj widać, że był to dobry krok. Na pewno jest taniej, ale przede wszystkim jesteśmy na miejscu. Na bieżąco kosimy gminne trawniki, dbamy o gminne kłomby, usuwamy zarosła i gałęzie, utrzymujemy w ryzach żywołoty. Nasza ekipa wykasz też pobocza przy gminnych drogach w Rudnej i Chobieni – wylicza Halina Zbroińska, dyrektor Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Gminie Rudna.

Stworzono 10 nowych miejsc pracy i zadbano o dobre utrzymanie gminnych terenów

# Zielona drużyna



Na brak pryncy nie narzekają pracownicy, są zadowoleni z docenienia ich wysiłków. – Mamy nowe kosiarki, nowy traktor, nowe auto. Aż chce się pracować – przyznają Bartosz Lewiński i Zbigniew Kazimierów.

ZGKiM utrzymuje około 64 ha terenów gminnych. Są to boiska, tereny wokół świetlic i parki. Do końca roku Zakład będzie także odpowiadać za koszenie 3,5 ha poboczy gminnych dróg w Rudnej i 2,2 ha w Chobieni.

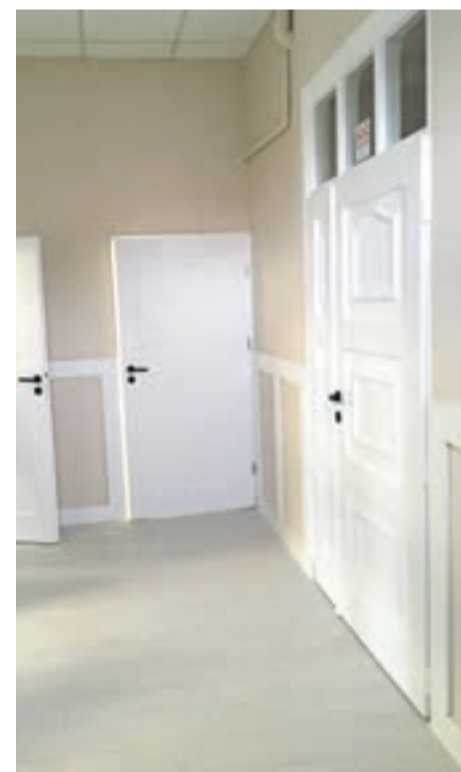


W 2020 i w tym roku zakupiono 8 nowych kos spalinowych, 4 kosiarki z napędem, 2 dmuchawy, 2 sztuki nożyc spalinowych, 3 opryskiwacze, rozdrabniacz do kosiarki bijakowej, przyczepę rolniczą, kosiarkę typu traktorek, rębak ze specjalną przyczepą, kosiarkę ciągnikową bijakową, odkurzacz do liści, samochód transportowy wraz z przyczepą oraz ciągnik Zetor. Na zakupy wydano 520 000 zł.



# Świetlica w Chobieni wyremontowana

Remont świetlicy w Chobieni zakończył się. Mieszkańcy mogą już z niej swobodnie korzystać.



Wyremontowane zostały pomieszczenia główne, w których położono nowe gładzie gipsowe oraz przeprowadzono malowanie ścian. Częściowo wymieniono stolarkę drzwiową. W łazienkach zostały położone płytki ceramiczne, wymieniono też armaturę sanitarną oraz zamontowano nowe oświetlenie.

– Świetlica w Chobieni to teraz wygodne, nowoczesne wnętrza, które będą dobrze służyć zarówno dzieciom, jak i dorosłym. Wszystkie prace remontowe przebiegły prawidłowo. Mieszkańcy mogą już cieszyć

się odświeżoną przestrzenią do wspólnych spotkań – mówi Bogusława Szocik z Referatu Inwestycji Gminy Rudna.

Gminna inwestycja kosztowała łącznie ponad 102 900 złotych.

Przypominamy, że w lipcu 2021 roku przeprowadzony został także remont świetlicy w Olszanach. Z kolei w świetlicach w Naroczycach, Chelmie, Orsku oraz w bibliotece w Chobieni zamontowana została klimatyzacja.

## ZŁODZIEJE W OCZYSZCZALNIACH ŚCIEKÓW



Nieznani sprawcy włamali się do oczyszczalni ścieków w Chobieni, Mlecznie i Rudnej. Dodatkowy system energetyczny spłoszył intruzów, dlatego spowodowali przede wszystkim zniszczenia.

Złodzieje próbowali dostać się do pomieszczeń, gdzie znajdują się systemy automatycznego zarządzania oczyszczalnią.

Sprawcy odcięli oczyszczalnię w Chobieni od prądu i sądzili, że pozwoli im to swobodnie ją splądrować. Obiekt ma jednak awaryjny system zasilania energią, który włącza się przy jakiegokolwiek przerwaniu dostaw prądu. Co więcej, od razu równocześnie włącza się alarm w naszego dyżurnego. Złodzieje spłoszyli się i uciekli – informuje Halina Zbroińska, dyrektor Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Gminie Rudna.

Z terenu oczyszczalni w Rudnej zniknęła kosiarka do trawy i ręczna zagęszczarka do gruntu. Złodzieje bezskutecznie próbowali dostać się do pomieszczeń sterowniczych obiektu. Policja szuka sprawców. Wszystkie oczyszczalnie zostały objęte dodatkową ochroną wyspecjalizowanych ochroniarzy z grupy interwencyjnej Piast.

Na trzech obiektach mamy zniszczone drzwi z zamkami. Nowe trzeba będzie zakupić z gminnych pieniędzy. Nie zostały uszkodzone systemy oczyszczania i nie było przerw w pracy urządzeń – informuje Halina Zbroińska, dyrektor ZGKiM.

## Nowa siłownia zewnętrzna w Chobieni

Na terenie Ośrodka Sportu i Rekreacji w Chobieni powstała siłownia zewnętrzna.

Ekipy budowlane zakończyły budowę siłowni w Chobieni. Wyrównano teren, położono kostkę oraz zamontowano urządzenia do ćwiczeń.

Na opracowanie dokumentacji, wykonawstwo oraz nadzór inwestorski przeznaczone zostały łącznie ponad



104 000 zł, a 50 000 zł z tej kwoty udało się pozyskać na zakup urządzeń z Fundacji KGHM Polska Miedź SA.

Przypominamy, że nowa siłownia powstanie również w Toszowicach, gdzie obecnie trwają prace projektowe przy tej inwestycji. Natomiast gotowa jest dokumentacja na wykonanie siłowni zewnętrznej w Rynarcicach. Dla obu tych obiektów Fundacja KGHM również przekazała środki na zakup urządzeń.

## Nowa droga w Gwizdanowie

Rozpoczęła się przebudowa drogi osiedlowej w Gwizdanowie. Jest to droga, która sąsiaduje z budynkiem remizy Ochotniczej Straży Pożarnej Gwizdanów.

Zakres robót obejmuje przebudowę drogi dojazdowej o długości prawie 150 metrów i położenie na niej nowej nawierzchni z asfaltbetonu. Ta mieszanina mineralno-asfaltowa składająca się z kruszywa, piasku i asfaltu, jest najczęściej wykorzystywana do wykonywania nawierzchni dróg. Ekipy

budowlane wykonują również zjazdy do posesji z betonowej kostki.

Obecnie ekipa budowlana jest na etapie układania krawężników i podbudowy tłuczniowej. Wykonane zostały już 3 zjazdy na posesje z kostki betonowej.

Prace powinny zakończyć się do połowy listopada 2021 roku. Wartość inwestycji wynosi ponad 295 000 zł. Na 2021 rok Gmina Rudna zaplanowała inwestycje drogowe o wartości ponad 3 mln 190 tysięcy złotych. Są to środki z budżetu gminy oraz pozyskane ze źródeł zewnętrznych.



## Rozbudowa sieci wodno-kanalizacyjnej w Koźlicach

W sierpniu tego roku Gmina Rudna zawarła umowę z wykonawcą na rozbudowę sieci wodno-kanalizacyjnej w Koźlicach. Kolejni mieszkańcy będą mieć do niej dostęp.

Ekipy budowlane ułożyły już sieć wodociagową. W drugim etapie będzie rozbudowywana sieć kanalizacyjna. Prace mają się zakończyć w połowie listopada 2021 roku. Koszt inwestycji to 208 485 złotych.



## POZNAJMY SIĘ!

Nie ma, że jeden robi wszystko, a inny nic

42-letnia Magdalena Piecyk do Orska przyjechała 23 lata temu, razem z całą dużą rodziną, czyli teściami oraz mężem i dziećmi. Kiedy na świat przyszło kolejne dziecko, w Głogowskim mieszkaniu zrobiło się za ciasno. Właśnie wtedy rodzina zdecydowała o zakupie dużego domu w urokliwym Orsku.

# Człowiek czynu



## Z Głogowa do Orska i od razu zauroczenie

– Od razu zakochałam się w tym miejscu. Tu jest naprawdę pięknie i ludzie są wspaniali. Zycieliwi, pełni pasji i chęci wspólnego działania – mówi pani Magda. Z wykształcenia jest pedagogiem i socjoterapeutką. Kiedyś pracowała w Świetlicy w Orsku, a przez ostatnie dwa lata w szkole w Głogowie. Lada chwila ma zacząć pracę w szkole w Chobieni jako nauczyciel współpracujący.

– Uwielbiałam pracę w naszej świetlicy, przede wszystkim za kontakt z dziećmi, młodzieżą i mieszkańcami. Bardzo dużo się tutaj nauczyłam. Bywało oczywiście różnie, bo charakter mam taki, że jak coś robię to do końca, ale chyba w sumie wychodziło dobrze – śmieje się. – Ufam

ludziom i chcę, aby zawsze było dobrze. Wszyscy mi mówią, że taki ze mnie brat łata, ale rozpoczęte prace doprowadzam do końca.

Panią Magdalenę wspiera rodzina, czyli mąż Aleksander pracujący w kopalni Polkowice – Sieroszowice, syn Mateusz również pracujący w KGHM, córka Natalia studiująca psychologię i równocześnie pracująca w galerii handlowej oraz najmłodszy 14-letni Łukasz, który uczy się w szkole w Chobieni.

**Jak zostałam sołtysiem, to nigdy wcześniej w życiu tak się nie cieszyłam**

– Propozycja sołtysowania mocno mnie zaskoczyła, ale nasi mieszkańcy mi zaufali. Wygrałam wybory, ale odchodzący sołtys, czyli prezes naszego OSP, pan Tomasz

Czachara, dzisiaj mnie wspiera, za co mu dziękuję. Ogromne wsparcie mam od wielu osób, ale przede wszystkim od radnego pana Henryka Kowalskiego, od naszej Rady Sołectkiej, księdza proboszcza Tomasza Hęsia, dyrektora huty w Orsku pana Ryszarda Jaśkowskiego czy pana Władysława Kuźmiaka. Powiem szczerze, że jak zostałam sołtysiem, to cieszyłam się jak nigdy w życiu. Bo nasi mieszkańcy tak chcieli i to było nieprawdopodobnie miłe i sympatyczne – mówi z przejęciem Magdalena Piecyk.

**Poróbmy coś razem, polepmy pierogi**

Mieszkańcy Orska są zintegrowani i chętnie biorą udział w sołectkich imprezach. Ta spora miejscowość, położona na obrzeżach gminy, żyje trochę własnym ryt-

mem. Jednak, jak podkreśla sołtys, każdy kto może angażuje się w rozwój miejscowości. – Umiemy się bawić i integrować. Coraz więcej osób jest aktywnych i chce coś robić. Przychodzą do mnie i mówią, co możemy razem podzielać, bo to jest takie super! Razem usiądziemy, coś wymyślimy, pierogi polepimy i jest fajnie! Właśnie o to chodzi – dodaje.

Każdy z nas jest inny i ma czasami inne zdanie, ale nie zdarzyło się, by ktoś powiedział – zrób to sobie sama i odwróć się na pięcie. Nigdy! My tutaj tworzący razem, ale działamy razem. Śmieje się, że czasami trochę rządzą rozdziałając zadania, ale ten podział zadań jest na końcu. Na początku jest zawsze hasło – proszę pomyślemy razem.

## Nowe mieszkania w Brodowie

W Brodowie powstaną nowe lokale mieszkalne. Gmina zawarła już umowę z wykonawcą, który przeprowadzi pełną adaptację budynku.

W ramach inwestycji powstaną 5 mieszkań. Zakres prac obejmie m.in.

prace renowacyjne ścian budynku i elewacji. Zdemontowane zostaną stare stropy drewniane i wykonany nowy strop. Ekipy wykonają schody w konstrukcji żelbetowej. W piwnicy pojawi się pomieszczenie z kotłem gazowym i nowe posadzki.

– Układy funkcjonalne lokali mieszkalnych zmienia się. Budowlancy wydzielił

w piwnicy komórki lokatorskie. Pojawi się nowa stolarka okienna i drzwiowa, a wnętrza zostaną odmalowane – informuje Bogusława Szocik z Urzędu Gminy Rudna.

Budynek w Brodowie zyska nową wieżbę dachową i pokrycie dachu wraz z dociepleniem poddasza. Mieszkania zyskają centralne ogrze-

wanie oraz nowe instalacje wewnętrzne. Teren budynku zostanie także zagospodarowany i ogrodzony.

Na adaptację budynku gmina przeznaczyła kwotę 1 540 222,90 złotych, z czego 900 000 złotych pozyskała z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych. Mieszkania będą gotowe w kwietniu 2022 roku.



Święto plonów w Rudnej.

# Stół na sto metrów!

Dożynkowe stoiska przygotowało 26 sołectw i 3 stowarzyszenia z naszej gminy. Ten wyjątkowy stół pod wspólnym dachem liczył ponad 100 metrów długości, na nim nasze lokalne specjały zgodnie z hasłem: czym chata bogata!

Świeżo upieczony chleb z tegorocznego zboża pobłogostawili księża ze wszystkich gminnych parafii podczas wspólnego nabożeństwa dożynkowego. Kilka tysięcy odwiedzających podziwiała także niezwykle, dożynkowe



wieńce, oklaskiwało występujących na scenie artystów, d o -

pingowało uczestników konkursów, kosztowało wystawione na stołach smakowitości. W konkursie na najpiękniejszy dożynkowy

wieniec zwyciężyło sołectwo Chobienia. Kolejne miejsca zdobyły wieńce sołectw Studzionki i Orsk oraz Radoszyce. W zmaganiach o Złotą Kosę najlepsi

okazali się przedstawiciele sołectwa Chobienia. W konkursie na najpiękniejsze stoisko – na prośbę softysów – wszyscy okazali się najlepsi. Gratulujemy!



” Dożynki to wielopokoleniowa tradycja, dzięki której mamy pewność, że razem możemy budować trwałą i pewną przyszłość – Adrian Wołkowski, gospodarz gminy Rudna.



” Życzę wszystkim mieszkańcom całej gminy dobroci, szczerości płynącej z serca i wzajemnego szacunku, którym się darzycie. Tak piękne wieńce to można zobaczyć tylko w Rudnej! – Krzysztof Kubów, poseł ziemi lubińskiej, szef Gabinetu Politycznego Prezesa Rady Ministrów.

## Święto folku w Rudnej

Na zaproszenie Zespołu Folklorystycznego Sasanka i Łemkowskiego Zespołu Folklorystycznego Rostoka naszą gminę odwiedziło 9 zespołów folklorystycznych, które licznie zgromadzonej publiczności zaprezentowały dziedzictwo kulturowe swoich regionów. Można było podziwiać nie tylko występy barwnych zespołów, ale także poznać ich historię i skosztować specjalnie przygotowanych siodkości. Za rok nasz Folk Festiwal będzie obchodził swoje dziesięciolecie!



# Wypoczywają na zielonych szkołach

Zielone szkoły w Gminie Rudna trwają. Łącznie z wypoczynku nad Bałtykiem skorzysta w tym roku ponad 600 uczniów ze szkół podstawowych w Chobieni i Rudnej. Pierwsza grupa uczniów już wypoczywa w Pogorzeli i Jastrzębiej Górze. Drugi turnus rozpocznie się 27 września.

Jesienne wyjazdy dla uczniów to już tradycja w Gminie Rudna. Od wielu lat są one w całości finansowane przez samorząd. Dla młodych mieszkańców gminy to doskonała okazja do wspólnego spędzania czasu i integracji.

Ostatni rok był dla uczniów szczególnie trudny. Mierzyliśmy się z okresem pandemii, podczas której prowadzone było nauczanie zdalne. Wszyscy dobrze wiemy, jakie konsekwencje niesie za sobą izolacja. Tegoroczne zielone szkoły pozwolą odbudować relacje rówieśnicze wśród dzieci i młodzieży. Poza tym nasi młodzi mieszkańcy dzięki pobytowi nad morzem wzmocnią swoją odporność



rzelecy przez 2 tygodnie. Ośrodki oferują m.in. wygodne pokoje i sale do zajęć dydaktycznych, kompleks boisk sportowych, place zabaw, siłownie zewnętrzne czy miejsca



do wspólnego spędzania czasu przy ognisku. - Część dzieci nie ma możliwości wyjazdu na wakacje, dlatego bardzo dobrze, że mogą skorzystać z tych zielonych szkół - mówi Justyna Słota, mama jednego z uczniów.

Drugi turnus rozpocznie się 27 września i potrwa do 10 października. W tym z-

sie OW Diuna w Darłównie odwiedzi uczniowie ze Szkoły Podstawowej w Rudnej. Tam również nie zabraknie przestrzeni do wielu aktywności, takich jak zajęcia dydaktyczne czy zajęcia sportowo-rozrywkowe.

Każdy turnus to dwie krajoznawcze wycieczki autokarowe po nadbałtyckim regionie. Dla dzieci i młodzieży zaplanowaliśmy też wyjeżdża do Aquaparku oraz zajęcia kulturalne, sportowe i edukacyjne - mówi Agnieszka Kozak-Skorynowa, kierownik Referatu Oświaty, Zdrowia, Kultury, Sportu i Turystyki.

Zielone szkoły są w całości sfinansowane z budżetu Gminy Rudna. Rodzice i opiekunowie uczniów nie ponoszą żadnych kosztów związanych z ich pobytem nad morzem.

**#Jesień**  
z Centrum Kultury Gminy Rudna

WARSZTATY:  
**TKACKIE | SZYCIA | MAKRAMA MYDLARSKIE | CERAMICZNE WIKLINIARSKIE |**

ZAJĘCIA | NOWY NABÓR DO GRUP!  
**TANECZNO-ROZWOJOWE DLA DZIECI STRETCHING | KOSZYKÓWKA SIATKÓWKA | PIĘKA NOŻNA GIMNASTYKA PROZDROWOTNA HIP-HOP | ZAJĘCIA WOKALNE GORDONKI | ZAJĘCIA TANECZNE ZUMBA STRONG | ZUMBA KIDS ZUMBA | STRONG NATION | JOGA MMA | TANIEC NOWOCZESNY I FITNESS UNIWERSYTET TRZECIEGO WIEKU ZDROWY KRĘGOSŁUP | ZAJĘCIA TANECZNE DLA PAR**

Zapisy i więcej informacji w godz. 9<sup>00</sup>-12<sup>00</sup> pod nr. tel. 609 578 052 lub u opiekuna świetlicy

Zachowaj reżim sanitarny  
centrum kultury

## LEKARZ RADZI

### Powiedz NIE czerniakowi!

Wczesne wykrywanie nowotworów jest niezwykle ważne. Dotyczy to także naszej skóry, która narażona jest na szkodliwe działanie promieniowania UV. Co zrobić, aby uchronić się przed czerniakiem złośliwym, który często atakuje skórę osób nadmiernie opalających się lub korzystających z solarium? Zapytaliśmy o to Jarostawa Jaroszewskiego, chirurga onkologa z przychodni w Rudnej, który specjalizuje się w nowotworach skóry.

Przychodnia Cuprum-Med w Rudnej realizuje program wczesnego wykrywania nowotworów skóry. Pacjenci przyjmowani są w każdy poniedziałek. Podczas wizyty lekarz ogląda zmiany skórne, w tym znamiona, m.in. przy użyciu dermatoskopu. To nieinwazyjne badanie pozwala stwierdzić, czy na naszej skórze nie pojawiły się niebezpieczne zniekształcenia.

Pacjenci powinni reagować i nie zwlekać z wizytą lekarską, jeśli znamie zmienia kolor, wielkość, ma nieregularny kształt lub swędzi. Niebezpieczne jest także krwawienie ze znamienia. Jeśli czerniak osiągnie głębokość nie większą niż 2 mm, można go skutecznie leczyć. Im większe



Jarostaw Jaroszewski, chirurg onkolog, specjalizujący się w nowotworach skóry.

zmiany, tym rokowania dla pacjenta są gorsze.

#### OSTROŻNIE z opaleniem!

Jarostaw Jaroszewski przestrzega przed opaleniem się w solarium oraz podczas wakacji bez odpowiednich filtrów. Przypomina, że od 1990

do 2021 roku liczba przypadków czerniaka wzrosła aż czterokrotnie.

Sezon wakacyjny mamy za sobą, ale należy pamiętać, że wiele osób wybiera się do ciepłych krajów niezależnie od pory roku. Podczas takich wyjazdów należy stosować kremy z filtrem SPF 30 lub 50. Pamiętajmy także o ochronie twarzy. Oczywiście, unikamy intensywnego opalania się w godzinach 9-16, kiedy słońce jest najintensywniejsze. Polacy na naciągają o jasnej karnacji i niskiej tolerancji promieni słonecznych - dodaje chirurg onkolog.

Badanie znamion w przychodni w Rudnej można wykonać rejestrując się wcześniej pod numerem telefonu 76 759 1200.

Każdy z nas powinien regularnie kontrolować wszelkie zmiany na skórze, szczególnie jeśli jest na niej wiele znamion. Jeśli znamie zmienia się gwałtownie i znacząco rozrasta w przeciągu kilku tygodni, powinniśmy być zaniepokojeni - ostrzega chirurg onkolog Jarostaw Jaroszewski.

## SYLWETKI

Sukulenty to rośliny niezwykle łatwe do uprawy. Ale wbrew obiegowej opinii, potrzebują odpowiedniego podlewania.

W swojej kolekcji roślin ma prawie 600 kaktusów. Gromadzi kwiaty od dziecka, a w jego zbiorach nadal szczególne miejsce ma jego pierwsza roślina. Marcin Wrębiak z Naroczyc interesuje się kaktusami już od 20 lat i stale rozwija swoją pasję.

Marcin Wrębiak na co dzień pracuje jako elektryk w zakładach KGHM. Po godzinach stawia na roślinną pasję, jaką jest uprawa kaktusów. Przez dwie dekady zebrał blisko 600 roślin, licząc zarówno siewki, jak i duże okazy. Tych ostatnich ma w swojej kolekcji około 200.

Kaktusy trzymam we własnej szklarni zlokalizowanej w ogrodzie oraz w domu na regałach. Nie są to rośliny problematyczne. Nie wymagają specjalnego doświetlenia. W okresie zimowym można przechowywać je nawet w piwnicy - mówi Marcin Wrębiak.

#### Rośliny z całego świata

Zapalony miłośnik kaktusów uwielbia podróże i najczęściej planuje je tak, aby z każdego miejsca przywieźć nowy, unikalny okaz, którego nie można kupić w Polsce. Nie bez przyczyny odwiedza

takie wyspy, jak Madera i Teneryfa. Jeśli chodzi o kraje, jego ulubione miejsca to Grecja i Portugalia. To właśnie tam można upolować najciekawsze sadzonki. Zapytany o sprzedaż roślin z własnej



# Podróżuje, żeby uprawiać kaktusy



które powstają z połączenia dwóch gatunków. Uwielbiam kaktusy, które kwitną i przybierają niesamowite kolory w okresie kwitnienia, czyli w maju i czerwcu - mówi.

#### Przepis na kaktusa idealnego

Marcin Wrębiak, jako doświadczony hodowca, chętnie służy radą dla początkujących kaktusomaniaków.

Kaktusy podlewamy obficie co 2-3 tygodnie w sezonie letnim. Wodę wlewamy do podstawki i pozostawiamy ją na około 2 godziny. Resztę wylewamy. Zimą kaktusów nie podlewamy wcale lub tylko delikatnie zraszamy glebę, jeśli stoją przy grzejniku na parapecie. Aby kaktus zakwitł, musi mieć okres spoczynku. W naszych warunkach jest to zima. Wówczas roślin tych nie podlewamy i zapewniamy im temperaturę około 10 stopni Celsjusza - tłumaczy.

Dla większości gatunków kaktusów podstawowym podłożem będzie mieszanka ziemi uniwersalnej z piaskiem lub żwirem w proporcji 50/50. Kupując kaktusy w marketach należy pamiętać o ich przesadzeniu, ponieważ rosną one w podłożu z torfu i włókna kokosowego.

Takie podłoże nadaje się do uprawy jedynie w ściśle kontrolowanych warunkach. Jeśli pozostawimy je w domu, prędzej czy później „zamordujemy” naszego kaktusa - śmieje się miłośnik kwiatów.



kolekcji, tłumaczy, że powszechną praktyką wśród miłośników kwiatów jest raczej ich wymiana.

Szczerze mówiąc, rzadko sprzedaje kaktusy. Większość sadzonek przygotowuje dla siebie, część rozdaje bliskim i znajomym. Najczęściej wymieniam się z innymi hodowcami, którzy tak jak ja szukają nowych sukulen-

tów w grupach na Facebook. Obecnie interesują mnie hybridy kaktusów, czyli kwiaty,

OD REDAKCJI: Panu Marcinowi, jak i innym mieszkańcom gminy, życzymy wielu owocnych upraw. A naszych czytelników zachęcamy do dzielenia się swoimi pasjami oraz wysyłania własnych zdjęć i informacji o sobie na adres [nowiny@rudna.pl](mailto:nowiny@rudna.pl).

# Korowód kultur w Chobieni

Międzynarodowy Festiwal Folklorystyczny „Świat Pod Kyczerą” znowu zawitał do naszej gminy. Tym razem muzyki i tańców ludowych nie zabrakło w Chobieni. Nasi mieszkańcy podziwiali przepiękny korowód i animacje uliczne, przygotowane przez uczestników festiwalu.



## Mali absolwenci

24 maluchów zamienia żłobek na przedszkole. Placówka pożegnała najstarszą grupę.

Rodzice, z którymi rozmawiamy, zgodnie chwalią gminny żłobek. Na pierwszym miejscu znakomitą opiekę, ale także bardzo dobre jedzenie.

Po urodzeniu dziecka, chciałam szybko wrócić do pracy. Żłobek to była najlepsza opcja. Najbardziej podobają nam się obiady. Bardzo smaczne! Zosia wcześniej była niejadkiem, a tutaj zjadała wszystko. Panią jakoś tak potrafią gotować, że tej kuchni będzie nam chyba najbardziej



brakować – śmieją się Honorata Pokrop i Krystian Baut, rodzice Zosi.

Rodzice największą uwagę przywiązują do właściwej opieki. - Dlatego staramy się, aby ta opieka była czuła, jak w domu – mówi Katarzyna Jarosz, dyrektor żłobka.

Dziecko bardzo się rozwinęło od czasu, kiedy zaczęło chodzić do żłobka. Lepiej mówi, wszystko je. Jesteśmy bardzo zadowoleni – podkreślają Anna Kopystiańska i Jakub Kopystiański z Gawron, rodzice Wiktora.

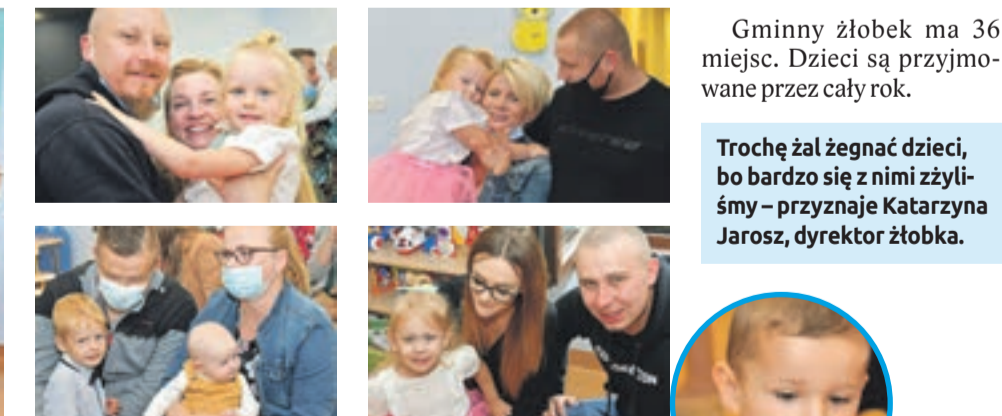
się, ale do gminnego żłobka została zapisana zaraz po urodzeniu. Do placówki, którą właśnie opuszcza jej brat Miłosz, trafi w marcu.

Jako rodzina z trójką dzieci nie mieliśmy żadnych problemów z zapisaniem się do żłobka. Fajnie, że w ogóle

go mamy, bo dzięki temu każdy z nas ma możliwość rozwoju i pracy. Łatwiej też podjąć decyzję o powiększeniu rodziny, bo jest pewność, że ktoś zajmie się maluchem – mówią Agnieszka Soboń i Mateusz Soboń.

Gminny żłobek ma 36 miejsc. Dzieci są przyjmowane przez cały rok.

Trochę żal żegnać dzieci, bo bardzo się z nimi zżyliśmy – przyznaje Katarzyna Jarosz, dyrektor żłobka.



Młodzi ludzie garną się do zespołu, bo chcą kultywować łemkowski folklor

Muzykę słychać z daleka. Przez otwarte drzwi i uchylone okna niosą się na całe Gawronki skoczne nuty piosenek. Jak w każde piątkowe popołudnie swoją próbę ma zespół Roztoka, temkowski zespół folklorystyczny z naszej gminy.

# Muzyka daje radość

Pierwsze zaskoczenie to duża liczba młodych ludzi, którzy powoli zaczynają naddawać ton zespołowi. Najmłodsza członkini grupy, Ania Kania, która w kapeli gra na skrzypcach, ma dopiero 15 lat. Na próby namówiła ją babcia, Anna Kania, która śpiewa w zespole w młodym chórze.

- Jesteśmy taką rodziną do słowności i w przenośni – przynajmniej kierownik zespołu Włodzimierz Zoryło. - Do wspólnego śpiewania namówiłem przed laty żonę oraz dwie siostry. Dzisiaj występują u nas mama z córkami czy babcie z wnuczkami. Są sąsiedzi i wszyscy, którzy lubią śpiewać – dodaje.

Zespół powstał w 2002 roku i obecnie liczy 21 członków. Są to mieszkańcy Gawronek, Gawron, Studzionek, Orska, Radoszyc, Chobieni, Górzyna, Kliszowa, Gwizdanowa, miejscowości Wysokie oraz Lubina. Większość stanowią panie, ale są i męskie rodziny. Jak podkreślają sami członkowie Roztoki, grupę tworzą łemkowie i Polacy. Ci ostatni nauczyli się łemkowskiego.

### Od baraboli brzuch boli

Członkowie zespołu mówią po łemkowsku, chociaż przyznają, że ten domowy język różni się od tego oficjalnego.

- Tradycyjna łemkowszczyzna to tereny

górskie. I jak to u górali, co dolina to inna odmiana języka i inne zwyczaje – wyjaśnia Daria Kuziak. Dla przykładu podaje różne nazwy ziemniaków. U łemków nazywane były gruli, komperi, bandury, zemniaki albo baraboli. Do dzisiaj łemkowie chętnie powtarzają przysłowie, że co wieś to zwyczaj, a co chata to obyczaj. W ogóle, jak mówi Włodzimierz Litwin, w Roztoce nie można się nudzić.

- Tak po prawdzie to nie jestem łemkiem, tylko Litwinem – żartuje. Bardziej poważnie przyznaje, że jest narodowości polskiej, ale kto skąd jest nie ma dla niego kompletnie żadnego znaczenia.

- Śpiewanie też w Salsance, bo po prostu lubię folklor. I lubię wesołych, otwartych i pogodnych ludzi. A tutaj nigdy się nie nudzimy – mruga okiem pan Włodek. Po prawdzie, jest największym żartowniśm w zespole, który pod ręką zawsze ma zabawne powiedzonka. I nigdy nie wiadomo, czy mówi poważnie, czy sobie żartuje z całkiem poważną miną, by za chwilę wybuchnąć szczerym śmiechem.

### Śpiewanie daje radość

Zespół daje rozrywkę i oderwanie się od codziennej rzeczywistości, niesie przyjemność ze spotkań i oczywiście możliwość występów



Dawna łemkowszczyzna rozciągała się od wschodniej części Beskidu Sądeckiego, przez cały Beskid Niski po zachodnie krańce Bieszczad. łemkowie mieszkali również na północnym terytorium obecnej Słowacji.

w całym kraju. Ale przede wszystkim radość.

- Polubiliśmy się. Jak był COVID i zakaz spotkań, to była wielka tęsknota za próbami. Jesteśmy amatorskim zespołem, dlatego najważniejsza jest dla nas czysta radość ze śpiewania. Przeważają oczywiście piosenki łemkowskie, ale mamy w repertuarze również polskie, słowackie czy ukraińskie utwory – dodaje Stefania Szkurat.

Część nowych członków ma gruntowne muzyczne wykształcenie zdobyte w szkole muzycznej w Głogowie lub na Akademii Muzycznej we Wrocławiu.

- Kończę w tym roku studia w klasie skrzypiec, od września zaczęłam pracę w szkole muzycznej we Wschowie – mówi Daria Kuziak. - W naszej okolicy jest

duża potrzeba kultywowania łemkowskiego folkloru, to po pierwsze. A po drugie, zespół pozwala lepiej integrować się starszym osobom. My sobie zawsze coś zorganizujemy – wyjaśnia pytana, dlaczego młoda, utalentowana dziewczyna spędza czas na próbach seniorów.

### Chcemy się dzielić

Rozmowę podsumowuje Anna Oleśniewicz, promotorka kultury i kuchni łemkowskiej, która kilka lat temu wspólnie z Karolem Okrasą gotowała w jego programie telewizyjnym łemkowskie potrawy.

- Tutaj się urodziliśmy, ale pamiętamy

o naszych korzeniach – mówi. - Kultura łemkowska, podobnie jak kultura kaszubska czy śląska, to część polskiego dziedzictwa. Chcemy się tym dzielić. W naszej gminie mieszkamy obok siebie, szanujemy się i lubimy. Każdy coś wnosi od siebie, uzupełniamy się. Ważne, aby się szanować. Każdy z osobna ma niewielkie możliwości, by coś dobrego zdziałać. W grupie możemy wiele zrobić – dodaje.

Przypomnijmy, że patronat nad działalnością grupy sprawuje Centrum Kultury w Gminie Rudna, samo-

rząd wspiera finansowo próby czy wyjazdy na koncerty.

Roztoka ma na swoim koncie m.in. I miejsce na Festiwalu Piosenki Ludowej i Biesiadnej w Wyszczechach czy II miejsce w Przeglądzie Form Wokalnych w Lubinie. Zespół występuje regularnie na Międzynarodowym Festiwalu Folklorystycznym Mniejszości Narodowych i Etnicznych Świat pod Kyczerą, w Dolnośląskim Przeglądzie Zespołów Folklorystycznych Śpiewająca Wieś Piotrowice oraz na łemkowskiej Watrze w Żdźdźdźkach i Michałowie. Kilka lat temu gmina zakupiła dla zespołu tradycyjne, ręcznie wykonane stroje łemkowskie.

Zespół tworzą: Włodzimierz Zoryło, Helena Zory-

- Jestem dumny, że wieloletnia działalność zespołu z naszej gminy została doceniona i uhonorowana tak szczególnym odznaczeniem. Życzę kolejnych sukcesów, niegasnącej pasji w kultywowaniu folkloru oraz powodzenia w dalszej działalności koncertowej – Adrian Wołkowski, Wójt Gminy Rudna

to, Andrzej Kargol, Olimpia Majewska, Paulina Majewska, Kamila Majewska, Włodzimierz Litwin, Irena Kidoń, Jarosław Kopczak, Emilia Makuch, Helena Bielańska, Stefania Szkurat, Olga Wiliak, Maria Struchlak, Anna Oleśniewicz, Anna Kania, Ania Kania, Halina Makuch, Melania Kisielowska, Piotr Ślusarczyk i Daria Kuziak.

Na wniosek Adriana Wołkowskiego, Wójta Gminy Rudna, zespół Roztoka otrzymał od Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego odznaczenie „Zaśluszone dla kultury polskiej”, za szczególne osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, działalności kulturalnej lub ochronie kultury i dziedzictwa narodowego.

Największe zaskoczenie przeżyli 800 km od domu, na podlaskiej wsi, tuż przy granicy z Białorusią.

# U Pana Boga za miedzą

Myśleli, że takie widoki są tylko w filmach. Tymczasem dojechali do słynnego Królowego Mostu i zwiedzili mało znane u nas Podlasie.



Trasa wiodła z Rudnej przez park rozrywki w Zatorze, następnie wzdłuż Dunajca w stronę Sanoka i miejscowości Balibród w Bieszczadach. Przez dwa dni grupa objechała góry i ruszyła dalej wzdłuż wschodniej granicy przez Szczebrzeszyn i Zamość w kierunku Podlasia. Potem była Suwalszczyzna i Mazury, a następnie granica Polski, Litwy i Okręgu Kaliningradzkiego. Na zakończenie grupa dojechała do Krynicy Morskiej i ostatniej na Mierzei Wiślanej polskiej miejscowości – Piaski. Droga powrotna wiodła przez Malbork i Bory Tucholskie ze słynną mekką żeglarzy, czyli miejscowością Swornegacie.

Do tej pory, działająca od 2005 roku grupa objechała część Europy zwiedzając Francję, Niemcy, Austrię, Włochy, Monako, Serbię czy Chorwację. Trzeba pamiętać, że podróż motocyklem ma swoje prawa. Maksymalnie można odjechać od domu 2 tys. kilometrów i już trzeba powoli myśleć o powrocie. – W ciągu jednego dnia robimy średnio 500 km. Jak jedziemy na przykład do Chorwacji, to odpoczywamy potem 2 dni po takiej jeździe – wyjaśnia Irek Banach.

Motocykl to nie jest tania rzecz. Taki, którym można bezpiecznie wybrać się na Bałkany kosztuje co najmniej 15 – 20 tysięcy złotych. – Musi być niezawodny, bo jak zepsuje się w drodze, to wtedy cała grupa stoi i czeka. Szkoła czasu – dorzucza Bogusław Śmiejkowski. Na lokalne trasy wystarczy maszyna nawet za kilka tysięcy. W przyszłym roku członkowie sekcji planują wypad do rumuńskiej Transylwanii.

Na 9 dniową wyprawę wyruszyło z Rudnej 5 członków sekcji motocyklowej ISK-RA. Przez te kilka dni objechali pół Polski i zrobili 3 tysiące km. – Ale było warto zobaczyć zupełnie inny świat niż u nas – mówi szef sekcji, Irek Banach. – Znamy Bieszczady czy Roztocze z Zamościem, ale prawdziwy zaskok to Podlasie. Tamtejsze wsie wyglądają jak nasze w latach 50-tych – dodaje z przejęciem Bogusław Śmiejkowski. – Dzień totalna,

tam normalnie żyją ludzie. Środek tygodnia, a niektóre kobiety w ludowych strojach kręcą się po obłajkach. Wyglądały jak nasze Sasanki – śmieją się panowie.

## Motocyklem po ścieżce rowerowej

Kolejne pozytywne zaskoczenie to Białowiecki Park Narodowy, przez który przejechali trochę przez przypadek. Był wypadek i policja przekierowała ruch na turystyczną trasę



## Tylko dla wytrwałych

Grupa w ciągu pierwszego dnia przejechała w ciągu 13 godzin 700 km, z czego 200 w totalnym deszczu. Jak się jedzie w deszczu? Wolniej! Nieswojo i mokro jest przez pierwsze 10 minut, a potem to już wszystko jedno – twierdzi podróżnik.

Nawet w jednej wiosce na Podlasiu widzieliśmy panie ubrane jak nasze Sasanki. Ale to był ich strój codzienny.

drewniane chaty, a na podwórkach studnie z żurawiem. Spokój, cisza, piękne tereny – wchodzi mu w słowo Irek Banach.

## Sasanki podlaskie

Kiedy ekipa przeprowadziła przez Bug, trafiła – jak mówi – do innego świata. Żyjącego zupełnie innym rytmem niż my. – Nawigacja poprowadziła nas przez jakąś wieś. Długa na co najmniej półtora kilometra. Przez wieś ciągnie się zwykła polna droga i wzdłuż niej kilkadziesiąt drewnianych domów. Scena jak z obrazu. Tylko, że



## POLECEMY

### Literatura dla dorosłych MARIE BENEDICT: WSZYSTKIE ŻYCIA HEDY LAMARR

Autorka książki specjalizuje się w pisaniu życiorysów intrygujących kobiet. Ma na swoim koncie takie książki jak „Pani Einstein” czy „Pokojówka miliardera”. Tym razem Marie przedstawia nam historię Hedy Lamarr, w rodzinnym domu znaną jako Hedwig Kiesler. Młodziutką Austriaczkę poznał w maju 1933 roku i możemy śledzić jej losy aż do września 1942 roku. Hedy jest piękną i utalentowaną aktorką. Mieszka wraz z rodzicami w Austrii, w Doblengu. Pochodzi z żydowskiej rodziny, a jak wiemy Żydzi nie mieli w tamtych czasach łatwego życia. Kobieta robi wszystko, aby ochronić swoją rodzinę. Bierze ślub z faszystą, zwanym Sprzedawcą Śmierci, który jest właścicielem fabryk broni. Po ślubie jej życie całkowicie się zmienia. Kobieta nie ma łatwego życia, jednak nie poddaje się. Robi wszystko, aby przeżyć te trudne chwile, wykazując się przy tym ogromną inteligencją.



### Literatura dla młodzieży SARA NEY: SEBASTIAN. JAK PODERWAĆ DRANIA?

„Sebastian” to pierwszy tom intrygującej młodzieżowej serii „Jak poderwać drania?”. Sprawdź, czy powiedzenie, że przeciwieństwa się przyciągają rzeczywiście może mieć odzwierciedlenie w rzeczywistości!



Sebastian – wśród przyjaciół znany jako „Oz”, jest popularnym wrestlingowcem. Uwielbia kobiety, jednak dla niego dziewczyny powinny być przede wszystkim tańce, łatwe do zdobycia i atrakcyjnie ubrane. Jameson, która przez najbliższych jest nazywana po prostu „James”, stanowi jego zupełne przeciwieństwo. Jest pilną uczennicą, zbiera zresztą najlepsze oceny z każdego przedmiotu. Co więcej – kocha spędzać czas w bibliotece wśród rozmaitych książek. W normalnych okolicznościach oboje nigdy by się nie spotkali. W wyniku niezbyt mądrego zakładu, zawierają bliższą znajomość. Nie jest to łatwe i wydaje im się, że nie mają ze sobą zupełnie nic wspólnego. Sebastian jednak nie może przestać myśleć o James, która z początku wydawała mu się nudną kujonką bez przyszłości. Wbrew sobie stara się ją zdobyć, choć dziewczyna wciąż traktuje go chłodno i stara się go spławić. Czy uda mu się przekonać dziewczynę, by mu zaufała? Czy za jego zalotami na pewno nie kryje się nic więcej?

### Literatura dla dzieci

#### STRUSKA-MUSIAŁ ALEKSANDRA: NOWI LOKATORZY. ULICA PAZURKOWA

Na początku wakacji pan Kocięko zrobił swoim dzieciom niespodziankę i zbudował dla nich domek na drzewie. Franek i Mikrus oczywiście zaprosili do wspólnej zabawy dwójkę swoich sąsiadów. Tymczasem w kamienicy przy ulicy Pazurkowej pojawili się nowi lokatorzy – państwo Nowicjuszowie z synem i dużym psem. Dzieci od razu chciały się zaprzyjaźnić z nowym kolegą, jednak okazało się to wcale nie takie proste. Czy nowy lokator będzie się z nimi bawił w domku na drzewie?



## PSZCZELARZE UCZĄ, JAK DBAĆ O PSZCZOŁY

Uczniowie ze Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Rudnej mieli okazję dowiedzieć się więcej o życiu pszczoł miodnych. Specjalną lekcję edukacyjną na ten temat przeprowadziło Stowarzyszenie Pszczelarzy Zagłębia Miedziowego „Rudna”.



Podczas spotkania uczniowie mogli sprawdzić, jak wygląda pszczele ul oraz poznać produkty wytwarzane przez pszczoły, tj. wosk, miód, pierzga czy pyłek kwiatowy. W trakcie zajęć powstały także domki

dla owadów, które zostaną rozmieszczone na terenie szkoły i umożliwią obserwację życia pszczoł. Lekcja została zrealizowana w ramach zadania publicznego z zakresu ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa

przyrodniczego „Wspólnie dla środowiska i pszczoł”. Spotkanie współfinansowano ze środków Gminy Rudna.

Już trzy razy byłem na ćwiczeniach, ale wszystkiego nauczyłem się za pierwszym razem

Kiedy dochodzi do wypadku, najważniejsze są pierwsze minuty. Zanim przybędzie karetka, nie bójmy się udzielić pierwszej pomocy. W naszej gminie trwają szkolenia prowadzone przez Grupę Ratowniczą Dzieciastw.

# Nie bój się pomóc



Nie szkodzić – to główna zasada pierwszej pomocy. Osoba, która chce pomóc, powinna zadbać o swoje bezpieczeństwo i rannych w wypadku oraz chronić osoby znajdujące się w pobliżu. Kolejnym krokiem jest pomoc poszkodowanej osobie.

Zanim przystąpimy do udzielania pomocy, sprawdzimy reakcje poszkodowanego na zewnętrzne bodźce. Potrzebujemy go delikatnie i zapytajmy co się stało – wyjaśnia Sławomir Lechman, członek grupy ratowniczej Dzieciastw i prezes OSP



Chobienia. Kolejnymi krokami są odpowiednie ułożenie poszkodowanego w bocznej pozycji, wezwanie pomocy i ocena oddechu. Jeżeli poszkodowany jest nieprzytomny, to trzeba zacząć resuscytację. – Trzeba pamiętać, że skuteczne dotlenienie poszkodowanego jest najważniejsze. Klatkę piersiową należy uciskać bardzo mocno, na głębokość co najmniej 5 cm. Zazwyczaj dochodzi wtedy do złamania żeber, ale nie ma to większego znaczenia w ratowaniu poszkodowanego. Kości szybko się zarastają,

a brak dopływu tlenu do mózgu powoduje jego śmierć. Po ustaniu krążenia, tlen przestaje docierać

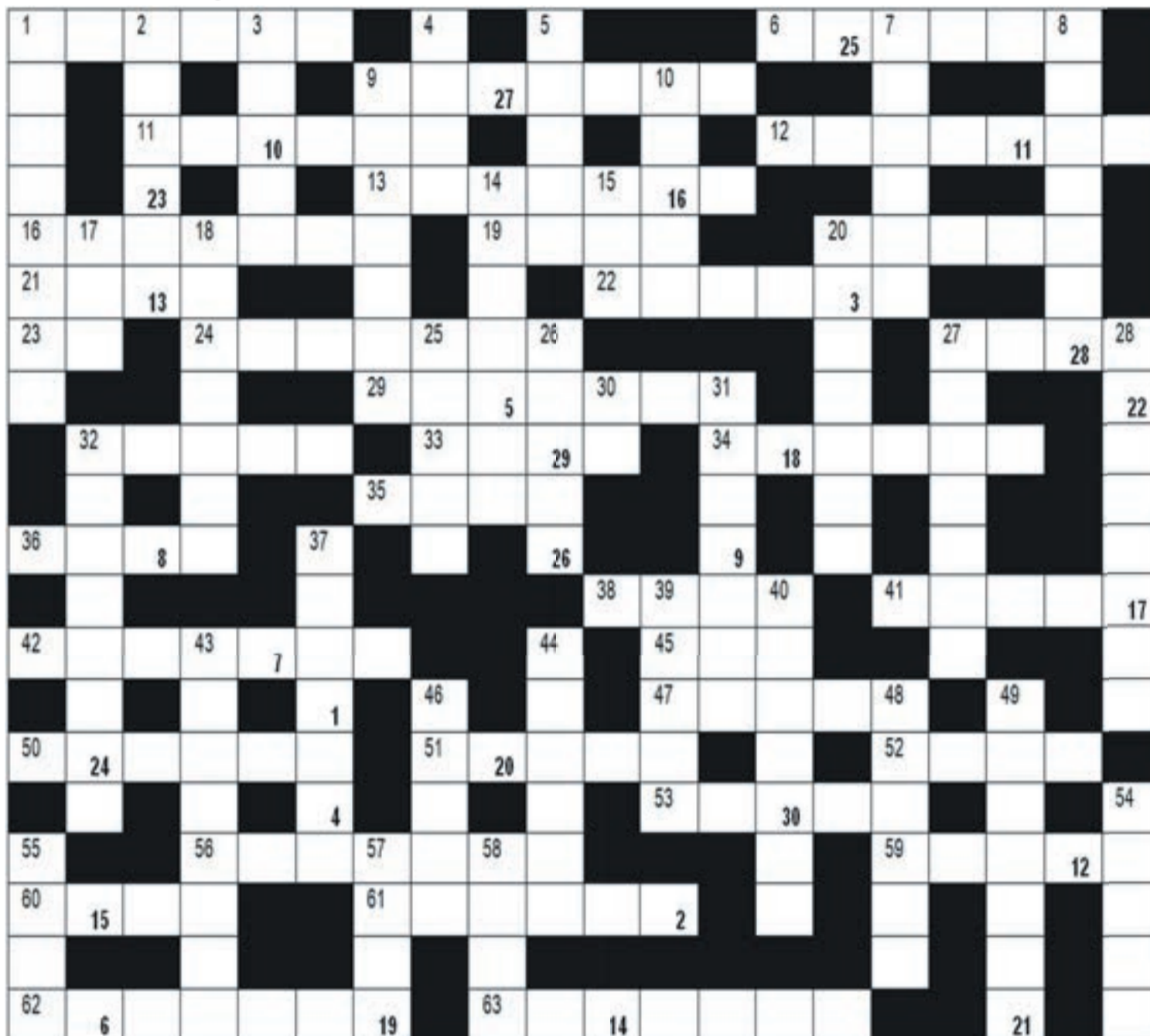
Ciesz się z dużego zainteresowania dzieci i młodzieży, bo taka wiedza jest bardzo potrzebna. Kiedy dochodzi do wypadku, to najczęściej większość z nas wpada w panikę. Tymczasem wystarczy nawet takie podstawowe szkolenie, by uratować komuś życie. Dlatego zdecydowaliśmy o przeprowadzeniu takich kursów dla mieszkańców naszej gminy – mówi Adrian Wołkowski, wójt gminy Rudna.

uczyłem się za pierwszym razem – podkreśla Hubert, który chodzi do VI klasy. – Jak by trzeba było pomóc, to bym udzielił pierwszej pomocy – dodaje.





# Krzyżówka



1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----

17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

## POZIOMO:

1. marynarska warta; 6. odwaga; 9. mocny sznur z juty; 11. działo; 12. element kuszy, łożu; 13. rabarbar; 16. ważny szlak komunikacyjny; 19. magma; 20. bard; 21. reklama świetlna; 22. śliwa wiśniowa, mirabelka; 23. model Forda; 24. larwa płazów bezogonowych; 27. myśliwski pies gończy; 29. aura; 32. rosa miodowa; 33. wpada do łożu; 34. wykaz błędów; 35. ze stokiem; 36. rosyjska zupa rybna; 38. brzeg, skraj; 41. przydomowy z kwiatami; 42. niedobór, brak; 45. polny kwiat; 47. roślinny motyw zdobniczy; 50. cmentarz żydowski; 51. szton; 52. rzeka lub choroba; 53. najstarszy okres mezozoiku; 56. żaglowiec o co najmniej dwóch żaglach; 59. zżera przed występem; 60. kanadyjskie jezioro; 61. kałamarnica; 62. opiekun muzeum; 63. pędy wierzbowe na koszyki;

## PIONOWO:

1. krótka notka prasowa; 2. szarlotka lub keks; 3. rodzaj brzmienia głosu; 4. po przejściu piły; 5. śláz; 7. kił; 8. otok; 9. kram; 10. powierzchnia gruntu; 14. magiczny napój życia; 15. wierzba; 17. córka Uranosa; 18. państwo w państwie; 20. krokus; 25. amunicja; 26. zbiór map; 27. cenny małż jadalny; 28. roztropność, rozwaga; 30. egipski bóg słońca; 31. nie ma rodzeństwa; 32. młode psa; 37. dzieło malarskie składające się z trzech części; 39. uwodziciel; 40. wyrób włókienniczy; 43. pobiera należności; 44. atak; 46. jej owocem jeżyna; 48. opiekacz; 49. forma bezgotówkowego rozliczenia; 54. rodzaj bicia; 55. mechanizm zegarka; 57. carski dekret; 58. uczeń szkoły wojskowej;

## Rozwiązanie hasła krzyżówki

**w sierpniu: Człowiek rozumny nie waha się zmienić zdania.**

Nagrodę, gminne gadżety otrzymuje pani Maria Grycz z Chelma. Zapraszamy do Urzędu Gminy po odbiór, sekretariat I piętro.

Rozwiązanie krzyżówki prosimy wysłać na adres: [nowiny@rudna.pl](mailto:nowiny@rudna.pl), lub pocztą Urząd Gminy Rudna, Plac Zwycięstwa 15; 59-305 Rudna



# rudna

## łączy ludzi

[www.rudna.pl](http://www.rudna.pl)